

GK.6220.00002.2023
GK.KW-02763/23

a/a

Decyzja
o środowiskowych uwarunkowaniach

Na podstawie art. 71 ust.1 i ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 80 ust. 2, art. 84 ust.1, 1a i 2, art. 85 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2023, poz. 1094 ze zm.), art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. 2023, poz. 775 ze zm.) oraz § 3 ust. 1 pkt 40 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz.U. 2019, poz. 1839 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku złożonego przez Przedsiębiorstwo Produkcji Kruszyw Mineralnych i Lekkich Sp. z o.o. w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn: "Wydobywanie kopaliny z części złoża kruszywa naturalnego "Lubomia X" w Polu A i w Polu B oraz przeróbka kopaliny w funkcjonujących zakładzie przerobczym ZEK "Ligota Tworkowska" w związku z postanowieniem Samorządowego Kolegium Odwoławczego nr SKO.OSW/41.9/120/2023/6006/BL z dnia 6.03.2023r. stwierdzam:

I. Brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji pn.: "Wydobywanie kopaliny z części złoża kruszywa naturalnego "Lubomia X" w Polu A i w Polu B oraz przeróbka kopaliny w funkcjonujących zakładzie przerobczym ZEK "Ligota Tworkowska".

II. Określam istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia oraz wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy oś:

- 1) prace należy wykonywać w porze dziennej;
- 2) należy zabezpieczyć środowisko przed ewentualnym wyciekami z maszyn i urządzeń, za pomocą których będą prowadzone prace;
- 3) podczas realizacji inwestycji należy prowadzić selektywną zbiórkę wszystkich odpadów, w miejscu do tego celu przeznaczonym poza wyrobiskiem górniczym w warunkach zabezpieczających przed przedostaniem się do środowiska gruntowo-wodnego substancji szkodliwych oraz zapewnić ich regularny odbiór przez odpowiednie firmy;
- 4) emisja zanieczyszczeń do powietrza, pochodząca z terenu inwestycji, nie może powodować zagrożenia jakości powietrza i nie może przekraczać dopuszczalnych stężeń w powietrzu;
- 5) teren inwestycji winien zostać wyposażony w środki organizacyjno-techniczne na wypadek awaryjnego uwolnienia substancji do środowiska np. sorbenty, maty sorbujące, a w przypadku ewentualnych wycieków substancji należy je natychmiastowo usunąć lub zneutralizować odpowiednimi środkami technicznymi;
- 6) wycinkę drzew i krzewów kolidujących z realizacją przedsięwzięcia należy przeprowadzić poza okresem lęgowym ptaków, przypadającym w terminie od 1 marca do 15 października. Dopuszcza się przeprowadzenie wycinki w okresie lęgowym, lecz po uprzednim potwierdzeniu przez specjalistę zoologa braku lęgów gatunków chronionych. Kontrolę zajęcia siedlisk przeprowadzić należy nie wcześniej niż 3 dni przed rozpoczęciem prac. W przypadku wykrycia lęgów gatunków chronionych należy zaprzestać wycinki do czasu stwierdzenia przez nadzór przyrodniczy wyprowadzenia młodych z gniazda;

7) przed przystąpieniem do wykonywania prac terenowych wszyscy pracownicy powinni zostać przeszkoleni i poinformowani o sposobie postępowania w przypadku stwierdzenia na terenie budowy małych i średnich zwierząt;

8) nie wcześniej niż 2 tygodnie przed rozpoczęciem robót ziemnych polegających na zdjęciu humusu należy usunąć z terenu planowanej eksploatacji niską roślinność zielną pod nadzorem przyrodniczym, w szczególności zoologicznym, który uprzednio winien dokładnie skontrolować teren pod kątem występowania chronionych gatunków zwierząt. W przypadku stwierdzenia ich występowania prace należy wstrzymać do czasu opuszczenia terenu przez te zwierzęta lub ich przeniesienia zgodnie z uzyskanymi wcześniej zezwoleniami na czynności podlegające zakazom;

9) zdejmowanie humusu i nadkładu należy prowadzić pasami, w sposób umożliwiający przeniesienie się żyjących tam zwierząt na tereny sąsiednie. Usunięty nadkład należy zwałować na tymczasowym zwałowisku, zlokalizowanym na terenie będącym w dyspozycji inwestora;

10) należy zastosować skarpowanie wykopów umożliwiające samodzielne wydostanie się bezkręgowców oraz wprowadzić rozwiązania polegające na wstawieniu do wykopów desek tworzących swego rodzaju pomost umożliwiający wydostanie się zwierząt z wykopów (po stwierdzeniu występowania licznych gatunków chronionych). Miejsca zastosowania ww. działań minimalizujących, na terenie eksploatacji, winien wyznaczyć nadzór przyrodniczy zoologiczny;

11) teren budowy, w szczególności miejsca mogące stanowić pułapki dla płazów (wykopy, zagłębienia wypełnione wodą, zastoiska i zalewiska, koleiny) należy poddawać regularnym kontrolom. W okresie wiosennych i jesiennych migracji, tj. od 1 marca do 15 maja oraz od 15 sierpnia do 15 października dwa razy dziennie (rano i wieczorem), w pozostałym okresie raz dziennie. Zidentyfikowane osobniki, w tym dorosłe, formy rozwojowe i młodociane, wykazane w trakcie kontroli należy przenieść, pod nadzorem zoologa, poza teren prowadzonych prac, do stanowisk zastępczych biorąc pod uwagę możliwość ich przetrwania we właściwym stanie ochrony na nowym stanowisku, z uwzględnieniem czynników antropogenicznych;

12) w okresie od 15 marca do 1 lipca nie należy prowadzić wydobywania złoża w rejonie płyczn, w strefach przybrzeżnych oraz w miejscach, gdzie głębokość wody nie przekroczy 1,5 m.

13) W celu ochrony siedlisk ptaków (jaskółka brzegówka, żoła, zimorodek) skarpy powstałe w wyniku eksploatacji, które nie będą naruszone (eksploatowane) w okresie lęgowym tych ptaków (tj. od ok. 10 kwietnia do 1 września każdego roku) mają pozostać strome (o nachyleniu powyżej 70 stopni), co umożliwi ich zasiedlenie i wyprowadzenie lęgu. Natomiast skarpy, które zaplanowano do eksploatacji w danym okresie lęgowym ptaków, powinny zostać ukształtowane w taki sposób, aby uniemożliwić ptakom ich zasiedlenie tzn. nie powinny tworzyć stromych, pionowych ścian lecz mieć łagodne nachylenie, max. 70 stopni. Ponadto przed przystąpieniem do prac wydobywczych w terminie po 10 kwietnia do 1 września każdego roku, należy dokonywać oględzin skarp pod kątem ich zasiedlenia przez ptaki. W przypadku stwierdzenia obecności nor czy kolonii lęgowych, należy tak dostosować harmonogram robót, aby umożliwić przeprowadzenie lęgów w terminie od ok. 10 kwietnia do 1 września każdego roku;

14) Należy podjąć stosowne działania mające na celu eliminację rdestowców, a także innych stwierdzonych w terenie inwestycji roślin obcych, inwazyjnych, poprzez wdrożenie następujących działań:

a) usunąć rośliny metodą mechaniczną - koszenie ręczne (kosa tradycyjna, kosa spalinowa, maczeta, sekator), co najmniej 3 razy w ciągu roku: połowa maja, połowa lipca, połowa września. Następnie teren obsiać rodzimymi gatunkami zielnymi,

b) dokładnie zebrać skoszoną biomasę do foliowych worków, a następnie wywieźć i zutylizować,

c) po każdorazowym koszeniu wykopać części podziemne roślin, a następnie dokładnie zebrać korzenie i podobnie, jak w przypadku biomasy z części nadziemnych roślin, przetransportować i zutylizować,

d) ziemię zawierającą kłącza podziemne inwazyjnych gatunków roślin, czy inne elementy roślin, przekazać jako odpad i nie wykorzystywać w celu uporządkowania terenu. Klasyfikacji przydatności ziemi do powtórnego wykorzystania w kontekście występowania elementów roślin inwazyjnych powinien wykonać nadzór przyrodniczy;

15) Na etapie realizacji przedsięwzięcia należy zapewnić nadzór przyrodniczy w celu kontroli stanu środowiska przyrodniczego, pełniony przez osoby legitymujące się doświadczeniem odpowiednim do zakresu wykonywanego nadzoru, t.j:

a) botanicznym:

- kontrola powierzchni terenu objętego eksploatacją pod kątem ewentualnych siedlisk lub stanowisk chronionych roślin;

- kontrola właściwego zabezpieczenia zieleni nieprzeznaczonej do wycinki,

- identyfikacja i oznaczenie lokalizacji gatunków inwazyjnych roślin i wydawanie zaleceń w tym

zakresie,

- uzyskiwanie ewentualnych zezwoleń na czynności podlegające zakazom w stosunku do gatunków chronionych na podstawie art. 56 ustawy o ochronie przyrody,

b) zoologicznym:

- kontrola całego terenu budowy. W trakcie prac, przekazywanie Wykonawcy budowy uwag i zaleceń do co do prowadzonych prac, w szczególności stosowania dobrych praktyk polegających m.in. na niepozostawianiu urwistych skarp w okresie lęgowym (ryzyko zasiedlenia przez brzegówki, zimorodki, żolny),

- kontrola terenu wydobycia pod kątem ewentualnej obecności zwierząt i ich siedlisk, czynnych gniazd ptaków; przenoszenie złowionych zwierząt, ich form rozwojowych i larwalnych we właściwe dla nich siedliska poza rejon objęty inwestycją;

- nadzór nad działaniami rekultywacyjnymi (tworzenie zbiornika wodnego);

- uzyskiwanie ewentualnych zezwoleń na czynności podlegające zakazom w stosunku do gatunków chronionych na podstawie art. 56 ustawy o ochronie przyrody;

16) działania rekultywacyjne w kierunku wodnym należy wykonać uwzględniając istniejące warunki siedliskowe. Docelowy zbiornik poeksploatacyjny należy ukształtować w sposób zapewniający nieregularne dno i łagodne nachylenie skarp tzn. min. 1:2 oraz zapewnić płycizny w strefie brzegowej (litoral ze strefą płytkiej wody i strefą szuwarową dla ptaków brodzących) i dennej zbiornika. Skarpy zbiorników pozostawić do naturalnej sukcesji. Przy ewentualnych nasadzeniach zieleni wokół zbiorników należy zastosować wilgociolubne rodzime gatunki drzew i krzewów;

17) tankowanie oraz drobne prace serwisowe i remontowe sprzętu należy prowadzić w sposób eliminujący możliwość zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w wyznaczonych miejscach na terenie istniejącego zakładu przerobczego, wyposażonych w podłoże zabezpieczające grunt przed przedostaniem się do niego ewentualnych wycieków;

18) wodę na potrzeby socjalno-bytowe dowozić na terenie przedsięwzięcia;

19) ścieki socjalno-bytowe gromadzić w szczelnym, bezodpływowym zbiorniku opróżnianym regularnie przez wyspecjalizowane firmy na podstawie stosownych umów, w razie potrzeby zainstalować przenośną kabinę typu "toi-toi";

20) w przypadku konieczności uruchomienia zbiornika przeciwpowodziowego "Racibórz Dolny" w wyniku wystąpienia zjawiska powodziowego podjąć z odpowiednim wyprzedzeniem działania mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem w tych sytuacjach poprzez niezwłoczne przekazanie zmagazynowanych odpadów uprawnionemu odbiorcy, opróżnienie zbiornika na ścieki socjalno-bytowe za pomocą wozu asenizacyjnego, zabezpieczenie użytkowanych pojazdów i sprzętu;

21) po zakończeniu eksploatacji złoża należy uporządkować teren oraz poddać rekultywacji zgodnie z odrębnymi decyzjami.

Uzasadnienie

W dniu 15.03.2023r. do tut. organu wpłynął wniosek przekazany zgodnie z postanowieniem Samorządowego Kolegium Odwoławczego nr SKO.OSW/41.9/120/2023/6006/BL z dnia 6.03.2023r. przez Wójta Gminy Lubomia. Wniosek dot. podjęcie realizacji przedsięwzięcia pn. "Wydobywanie kopaliny z części złoża kruszywa naturalnego "Lubomia X" w Polu A i w Polu B oraz przeróbka kopaliny w funkcjonujących zakładzie przerobczym ZEK "Ligota Tworkowska".

Po przeanalizowaniu zebranego materiału, organ przeprowadził postępowanie dowodowe w zakresie ustalenia kręgu stron postępowania. Zgodnie z art. 28 Kpa, "stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek", jednakże przy ustalaniu kręgu stron postępowania w konkretnej sprawie należy stosować odpowiedni przepis prawa materialnego. W sprawach dotyczących wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w celu ustalenia kręgu stron postępowania, oprócz art. 28 Kpa zastosowanie ma art. 74 ust. 3a cyt. wyżej ustawy, tj.: "stroną postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wnioskodawca oraz podmiot, któremu przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości znajdującej się w obszarze, na który będzie oddziaływać przedsięwzięcie, przez obszar ten rozumie się m. in. przewidywany teren, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie, oraz obszar znajdujący się w odległości 100 m od granic tego terenu. Zgodnie z art. 74 ust. 3 ustawy ooś, jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przekracza 10, stosuje się przepis art. 49 Kpa "jeżeli przepis szczególny tak stanowi, zawiadomienie stron o decyzjach i innych czynnościach organu administracji publicznej może nastąpić w formie publicznego obwieszczenia, w innej formie publicznego ogłoszenia zwyczajowo przyjętej w danej miejscowości

lub przez udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej właściwego organu administracji publicznej. Jak wynika z przedłożonych w sprawie dokumentów, stronami postępowania w niniejszym postępowaniu oprócz wnioskodawcy są podmioty posiadające prawo do nieruchomości narażonych na oddziaływanie przedsięwzięcia w liczbie nieprzekraczającej 10. W związku z czym, w przedmiotowym postępowaniu nie znajduje się zastosowanie przepis art. 49 Kpa.

Kwalifikacji planowanego do realizacji przedsięwzięcia do kategorii przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko dokonuje się na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10.09.2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz.U. 2019, poz. 1839 ze zm.). Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 40 lit. a ww. rozporządzenia, przedmiotowa inwestycja zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

W związku z powyższym Wójt Gminy Gorzyce pismem nr GK.6220.2.2023; GK.KW-00717/23 z dnia 29 marca 2023r. zawiadomił o wszczęciu postępowania wszystkie strony.

W toku prowadzonego postępowania Wójt Gminy Gorzyce w oparciu o zapisy ustawy z dnia 3 października 2008r. ooś, wystąpił z prośbą o wydanie opinii odnośnie obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko do:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach (art. 64 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy),
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Gliwicach (art. 64 ust. 1 pkt 4).

Dyrektor Zarządu Zlewni Wód Polskich w Gliwicach wezwał Wójta Gminy Gorzyce do uzupełnienia karty informacyjnej przedsięwzięcia. Wójt Gminy jako organ prowadzący postępowanie zwrócił się pismem nr. GK.6220.00002.2023; GK.KW-00913/23 z dnia 25 kwietnia 2023 r. o uzupełnienie wniosku.

Podmiot planujący podjęcie realizacji przedsięwzięcia pismem z dnia 15 maja 2023r. uzupełnił dane. Złożone uzupełnienia i wyjaśnienia Wójt Gminy Gorzyce przesłał do Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarządu Zlewni w Gliwicach.

Dyrektor Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarządu Zlewni w Gliwicach w opinii nr GL.RZŚ.1.4901.45.2023.MC z dnia 14 sierpnia 2023r. wyraził stanowisko, że nie ma obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska wezwał Wójta Gminy Gorzyce do uzupełnienia karty informacyjnej przedsięwzięcia. Wójt Gminy jako organ prowadzący postępowanie zwrócił się pismem nr. GK.6220.00002.2023; GK.KW-001093/23 z dnia 16 maja 2023 r. o uzupełnienie wniosku.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach w przedłożonym postanowieniu nr WOOŚ.4220.239.2023.AS3 z dnia 20 lipca 2023r. wyraził opinię o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Zgodnie z art. 75 ust 4 ustawy ooś zwrócono się o zaopiniowanie do Wójta Gminy Lubomia i Wójta Gminy Krzyżanowice. W wymaganym terminie żaden z organów nie przesłał wymaganej opinii co z godnie z art. 75 ust. 5b ustawy ooś uznano za brak zastrzeżeń co do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Przed wydaniem przedmiotowej decyzji Wójt Gminy Gorzyce na podstawie art. 10 § 1 oraz art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego zawiadomieniem nr GK.6220.00002.2023; GK.KW-02453/23 z dnia 19 października 2023r. poinformował strony o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedmiotowego przedsięwzięcia oraz możliwości zapoznania się z zebranymi materiałami dowodowymi i ewentualnym wypowiedzeniem się w przedmiotowej sprawie. Żadna ze stron postępowania nie zapoznała się z materiałem zgromadzonym w sprawie, jak również nie zgłosiła uwag i żądań.

Przedsięwzięcie polega na wydobywaniu kopaliny z części udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego "Lubomia X" w projektowanym polu A i w Polu B.

Przedsięwzięcie obejmuje działki: 156/9; 135; 165/134; 177/134; 496/131; 208/132; 178/134; 101/10; 102/10; 145/10; 148/10; 149/10; 104/10; 143/10; 144/10; 107/10; 108/10; 110/10; 112/10; 146/10; 147/10; 106/10; 109/10; 111/10; 77/16; 78/16; 79/16; 81/16; 75/16; 163/16; 76/16; 80/16; 82/16; 83/16; 84/16; 114/16; 151/16; 150/16; 86/16. Zakłada się wielkość rocznego wydobycia w ilości około 20 tys do około 700 tys. ton. Działalność górnicza prowadzona będzie za pomocą tych samych maszyn i urządzeń pracujących obecnie na złożach "Lubomia III" i "Lubomia VIII"

Teren inwestycji zlokalizowany jest w południowej części zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny, na prawym brzegu rzeki Odry, którą wraz ze strefą przybrzeżną i jej bezpośrednim

otoczeniem, od wnioskowanego obszaru oddziela droga dojazdowa do Zakładu - ZEK "Ligota Tworkowska". Dojazd do terenu przedsięwzięcia i funkcjonującego ZEK "Ligota Tworkowska" możliwy jest drogami publicznymi otaczającymi zbiornik przeciwpowodziowy, tj. od wschodu ulicą Brzeską, ulicą Graniczną prowadzącą od Raciborza oraz ulicą Ligoty Tworkowskiej przy Stawach Wielikąt; od południa z drogi wojewódzkiej 936, ulicą Stawową, ulicą Ligoty Tworkowskiej przy Stawach Wielikąt, a następnie przez przejazd drogowy na zaporze (wale) zbiornika, zachowaną drogą gminną wewnątrz zbiornika.

Jak wynika z karty informacyjnej przedsięwzięcia - dalej zwanej KIP, dalsza działalność zwirowni na nowych działkach, nastąpi w sąsiedztwie już istniejącej kopalni. Inwestycja prowadzona będzie w tej samej technologii co obecnie, z wykorzystaniem wszystkich dostępnych maszyn i urządzeń oraz istniejącego zaplecza sprzętowego i socjalno-bytowego. W pełni wykorzystane zostanie również obecnie istniejące na terenie kopalni zaplecze administracyjno-socjalne, zbiornik paliw, zakład przeróbczy, a także drogi wewnątrzzakładowe, po których poruszać się będą pojazdy odbierające surowiec. Wierzchnia warstwa gleby (humus) o miąższości ok. 30 cm oraz masy nadkładu zalegające nad złożem zostaną zdjęte, przemieszczone na tymczasowe zwałowiska wzdłuż granic terenu inwestycji, a następnie wykorzystane do prac rekultywacyjnych np. formowania skarp, czy wypłycania dna wyrobiska. Miejsca zwałowania humusu zaproponowano w granicach 10 m pasów ochronnych od dróg, w południowej części pola A oraz w północnej części pola B. Inwestycja zlokalizowana jest w obszarze Natura 2000 Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003 oraz w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Las koło Tworkowa PLH240040 (na zachód od granic przedsięwzięcia). Fragment obszaru Natura 2000 położony w granicach przedsięwzięcia stanowi użytkowane czynnie pole uprawne (obsiane burakiem i kukurydzą). Obszar Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003 obejmuje fragment doliny Odry na południe od Raciborza z kompleksem stawowym "Wielikąt" wraz z terenem Lasu Tworkowskiego. Stawy Wielikąt to kompleks stawów hodowlanych złożony z dziewięciu większych stawów i kilkunastu mniejszych stawów. Brzegi większości stawów zarośnięte są wąskim szuwarem trzcinowym, ale w niektórych miejscach szuwar jest bardziej rozwinięty i dochodzi do kilkudziesięciu metrów szerokości. Przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Stawy Wielikąt i Las Tworkowski są dwa gatunki ptaków wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG: A022 bączek i podgorzałka oraz trzy gatunki ptaków migrujących nie wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG: hełmiatka, perkoz dwuczuby i krakwa. Las Tworkowski usytuowany jest w pobliżu wsi Ligota Tworkowska. Stanowi niewielki kompleks leśny obejmujący fragment lasów łąkowych i łągowych, położonych wśród pól uprawnych i bezpośrednio przylegający do rzeki Odry. Powyższy obszar Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003 został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 198, poz. 1226). Dla ww. obszaru ustanowiono plan zadań ochronnych [Zarządzenie nr 35/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003; <https://www.gov.pl/web/rdos-katowice/stawy-wielikat-i-las-tworkowski-plb240003>]. W związku z nadchodzącą expiracją powyższego planu zadań ochronnych, 25 stycznia 2023 roku obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach przystąpiono do sporządzenia nowego planu zadań ochronnych dla tego obszaru. Celami działań ochronnych wskazanymi w ww. zarządzeniu dla poszczególnych gatunków ptaków jest utrzymanie siedlisk gatunków poprzez zachowanie gospodarki stawowej, zachowanie istniejących szuwarów, zwiększenie powierzchni siedliska poprzez utworzenie co najmniej jednej wyspy na stawach. Ponadto jako zagrożenia istniejące, jedynie dla gatunku bączek wymieniona została turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych, powodującą płoszenie ptaków, poprzez wchodzenie, wjeżdżanie w miejsca łąkowe, będąca również zagrożeniem potencjalnym dla pozostałych gatunków. Natomiast jako zagrożenia potencjalne dla wszystkich przedmiotów ochrony wymienione są: polowanie, pojazdy zmotoryzowane (powodujące płoszenie ptaków), wypalanie, zaniechanie gospodarki wodnej (niszczenie i degradacja siedlisk). Zagrożeniem są także ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe oraz obserwowanie przyrody, gdzie wytyczanie nowych ścieżek pieszych lub rowerowych z wyjątkiem terenu wokół stawów: Rzymskie, Podymacz oraz grobli między działkami nr 557/9 i 569/10 w sposób powodujący płoszenie ptaków, skutkujący brakiem możliwości wyprowadzania łągów (w sąsiedztwie szuwarów i linii brzegowej stawów). Ponadto jako zagrożenia potencjalne wymienione są również: napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne, produkcja energii wiatrowej, powodujące kolizje ptaków z liniami wysokiego i średniego napięcia lub turbinami elektrowni wiatrowych, a także obce gatunki inwazyjne i drapieżnictwo mogące powodować presję ze strony drapieżników. Jako

działania dotyczące ochrony czynnej, wśród działań obligatoryjnych, wymienia się: stosowanie tradycyjnych metod chowu i hodowli ryb w ziemnych stawach typu karpiowego, zgodnie z zapisami pozwoleń wodnoprawnych, oraz zachowanie siedlisk gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze. Natomiast jako działania fakultatywne proponuje się: utrzymanie powierzchni zarośniętej roślinnością wynurzona na niezmiennym poziomie, przy +/- 3% tolerancji tej powierzchni, pozostawianie napełnionych stawów w okresie 15 kwietnia - 31 sierpnia oraz budowę co najmniej 1 wyspy na terenie kompleksu Stawów Wielikąt: umocnienia kamieniami, faszyną itp. materiałami całej linii brzegowej wyspy.

Jako działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji działań ochronnych wskazuje się w PZO: monitoring populacji i siedlisk na terenie stawów hodowlanych w okresie od kwietnia do sierpnia. Wskaźniki parametru podlegające ocenie to liczba par lęgowych oraz stan i powierzchnia siedliska. Monitoring powinien być prowadzony co 3 lata począwszy od trzeciego roku obowiązywania PZO. W kontekście działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony to nie stwierdzono potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy. W tekście planu zadań ochronnych przedmiotowego obszaru, wskazano również zmianę dla studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, przyjęte uchwałą nr XXXVII/79/2009 Rady Gminy Krzyżanowice z dnia 3 grudnia 2009 roku, gdzie konieczne jest odstępianie od zapisu dopuszczającego lokalizację elektrowni wiatrowych na terenach położonych na północ od Tworkowa. Obszar Las koło Tworkowa PLH240040 obejmuje wyspę lasu położoną wśród pól uprawnych i bezpośrednio przylegającą do rzeki Odry. Ostoja stanowi zwarty płat roślinności leśnej drzewiastej położony na prawym brzegu rzeki Odry pomiędzy granicą Polski z Republiką Czeską a miastem powiatowym Racibórz. Przedmiotami ochrony obszaru Las koło Tworkowa są siedliska: lęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny a także gatunki: pachnica dębowa i zgniotek cynobrowy. Na terenie lasu znajdują się liczne starorzecza Odry, wcięte w otaczający teren na głębokość od kilkudziesięciu centymetrów do 2 metrów. Wyżej wymieniony obszar został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/UE z dnia 10 stycznia 2011 r. i uznany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, a wyznaczony jako specjalny obszar ochrony siedlisk Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Las koło Tworkowa (PLH240040) (Dz. U. z 2022 r., poz. 908). Dla ww. obszaru ustanowiono plan zadań ochronnych [Zarządzenie Nr 27/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 28 października 2013 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Las koło Tworkowa PLH240040, <https://www.gov.pl/web/rdos-katowice/las-kolo-tworkowa-plh240040>]. W związku z nadchodzącą expiracją powyższego planu zadań ochronnych, 25 stycznia 2023 roku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach przystąpił do sporządzenia nowego planu zadań ochronnych dla tego obszaru. Celami działań ochronnych wskazanymi w ww. zarządzeniu odnośnie do siedliska przyrodniczego lęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe jest utrzymanie w dynamicznej równowadze wszystkich siedlisk leśnych na terenie obszaru, na łącznej powierzchni leśnej nie mniejszej niż 95,92 ha, powierzchnia zajmowana przez poszczególne siedliska leśne może podlegać zmianom w zależności od warunków klimatycznych; odnośnie do siedliska przyrodniczego łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe jest utrzymanie w dynamicznej równowadze wszystkich siedlisk leśnych na terenie obszaru, na łącznej powierzchni leśnej nie mniejszej niż 95,92 ha, powierzchnia zajmowana przez poszczególne siedliska leśne może podlegać zmianom w zależności od warunków klimatycznych; odnośnie do siedliska przyrodniczego grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny utrzymanie w dynamicznej równowadze wszystkich siedlisk leśnych na terenie obszaru na łącznej powierzchni leśnej nie mniejszej niż 95,92 ha, powierzchnia zajmowana przez poszczególne siedliska leśne może podlegać zmianom w zależności od warunków klimatycznych oraz odnośnie do gatunku pachnica dębowa jest utrzymanie populacji gatunku w obszarze rozpoznania faktycznego stanu ochrony gatunku i jego siedliska w obszarze tj. jednoznaczna ocena parametrów stanu ochrony oraz określanie ewentualnych zabiegów ochronnych i odnośnie do gatunku zgniotek cynobrowy jest utrzymanie populacji gatunku w obszarze, w nie pogorszonej formie ochrony na poziomie minimum U1. W KIP dokonano szczegółowej analizy wpływu zamierzenia na przedmioty ochrony dwóch ostoi biorąc pod uwagę istniejące i potencjalne zagrożenia zidentyfikowane dla tych przedmiotów, a także ustalone działania ochronne i cele działań ochronnych. Obszar Natura 2000 Stawy Wielikąt i Las Tworkowski obejmuje swoim zasięgiem znaczne powierzchnie terenów otwartych, łąkowych i licznych zbiorników wodnych (obejmuje również teren istniejącej żwirowni). Planowane przedsięwzięcie wiązać się będzie z powstaniem w przyszłości kolejnego zbiornika wodnego pełniącego docelowo funkcje

przyrodnicze, co stanowić będzie bezpośrednie powiązanie z obszarem Natura 2000 oraz wzmocnienie jego funkcji biocenotycznej i siedliskowej. Ponadto eksploatacja prowadzona będzie w obszarze przekształconym antropogenicznie oraz w terenie rolnym intensywnie eksploatowanym. Na wyznaczonych do eksploatacji działkach brak jest siedlisk istotnych z punktu widzenia ornitofauny takich jak np. stawy z roślinnością szuwarową. Eksploatacja żwiru nie będzie wiązała się więc z generowaniem zagrożeń dla przedmiotów ochrony obszarów poprzez np.: niszczenie i degradację siedlisk ptaków na stawach, płoszeniem ptaków, uszczupleniem siedlisk takich jak: łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny. Wycinka drzew dotyczyć będzie pojedynczych okazów, w obrębie których nie zidentyfikowano pachnicy dębowej, zgniotka cynobrowego. Inwestycja nie spowoduje również ograniczenia działań ochronnych, o których mowa w załączniku nr 4 do zarządzenia Nr 35/2013 RDOŚ w Katowicach.

Jak wynika z dokumentacji sprawy w dniach od 22 maja do 2 czerwca 2023 r. została przeprowadzona przez autorów KIP wizja terenowa obszaru projektowanego przedsięwzięcia. W trakcie rozpoznania terenu stwierdzono, że obszar stanowi w 70% pole uprawne, czynnie użytkowane rolniczo, natomiast pozostałą część czynny zakład przerobczy wraz z zapleczem socjalno-biurowym i polem magazynowym. Z powodu rolniczego charakteru użytkowania gruntu, i warunkom hydrologicznym tam występującym, utrudnione jest wykształcanie się trwałych zbiorowisk roślinnych. Szata roślinna prezentowanego obszaru jest typowa dla krajobrazu rolniczego. Pod względem faunistycznym wykazano obecność ptaków szpakowatych, myszy zaroślowej, ślimaków, ważki różnoskrzydłej oraz pajaków krzyżaków. W obszarze brak jest siedlisk i stanowisk gatunków rzadkich i chronionych flory i fauny. W sąsiedztwie przedsięwzięcia przepływa rzeka Odra. Inwestor przewiduje utworzenie filara ochronnego od ww. rzeki o szerokości 50 m. Ponadto rejon inwestycji zlokalizowany jest na prawym brzegu rzeki Odry, którą wraz ze strefą przybrzeżną i jej bezpośrednim otoczeniem, od wnioskowanego obszaru rozdziela dodatkowo droga dojazdowa do Zakładu - ZEK "Ligota Tworkowska". Przedsiębiorca zaprojektuje również wymagany przepisami prawa, 10 m pas ochronny od ww. dróg wewnątrz zbiornika, w którym nie będzie prowadzone wydobywanie złóż. W ocenie autorów KIP ww. działania będą wystarczające dla zachowania w niezmiennym stanie rzeki Odry i jej bliskiego otoczenia Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, określonym Uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011 r. (M.P. Nr 40, poz.451), zaktualizowanym w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r., w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U.2023, poz. 335), przedmiotowy obszar, objęty wnioskiem leży w Regionie Wodnym Górnej Odry, w zlewni jednolitej część wód powierzchniowych rzecznych JCWP RW "Odra od granicy do Kanału Gliwickiego" o kodzie RW60001117159. Jest to zlewnia posiadająca status silnie zmienionej części wód (SZCW), czyli z presją poboru i zrztu oraz obszarami przeznaczonymi do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. Dla JCWP określono zły stan wód, umiarkowany potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jest zagrożona. Dla ww. jednostki istnieje odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C, fluoranten (w). Czynniki te trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb.

Głównym źródłem presji hydromorfologicznych determinujących stan wód są budowle piętrzące, rzeki główne, rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne), rzeki główne, rzeki pozostałe, wały przeciwpowodziowe, rzeki główne i górnictwo, natomiast źródłem presji chemicznej są obszary zurbanizowane, transport, turystyka i odpływ miejski (wody opadowe). Cała zlewnia JCWP stanowi obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą, jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód (tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG).

W granicach zlewni JCWP RW (Odra od granicy do Kanału Gliwickiego) o kodzie RW60001911759 zlokalizowane są obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie. W granicach projektowanego przedsięwzięcia przebiega granica sieci Natura 2000 - obszary specjalnej ochrony ptaków: PLB240003 Stawy Wielikąt i Las Tworkowski, a w bliskim sąsiedztwie, na zachód od granic

przedsięwzięcia znajduje się sieć Natura 2000 - specjalne obszary ochrony siedlisk - PLH240040 Las koło Tworkowa. Głównymi celami środowiskowymi dla ww. obszarów jest ochrona przyrody i krajobrazu eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu, a także ochrona przed zakłóceniami warunków wodnych, utrzymanie, odnawianie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych. Jak wskazują autorzy KIP firma PPKMiL wdroży działania minimalizujące negatywne oddziaływanie eksploatacji na jednolite części wód powierzchniowych. Z zakresu gospodarki wodno-ściekowej będzie to m.in.: racjonalne użytkowanie wody dla celów socjalno-bytowych (pobierana jest z wodociągów i odprowadzana do bezodpływowego szamba), inwentaryzacja stanu technicznego zbiornika bezodpływowego (szamba), ponieważ nieszczelne zbiornik mógłby być źródłem zanieczyszczenia wód, okresowe opróżnianie bezodpływowego, szczelnego szamba przez odpowiednie służby, stosowanie zamkniętego obiegu wody w technologii eksploatacji i przeróbki wydobytej kopaliny, jako elementu pozwalającego na ograniczenie zrzutu wód do środowiska, utrzymywanie w dobrym stanie technicznym maszyn i urządzeń pracujących na terenie zakładu. Planowana inwestycja nie wpłynie negatywnie na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych JCWP RW Odra od granicy do Kanału Gliwickiego o kodzie RW600011117159. Stosowane przez PPKMiL Sp. z o.o. działania minimalizujące negatywny wpływ przedsięwzięcia na środowisko w zakresie technologii eksploatacji, przeróbki kopaliny, gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami zapobiegają pogorszeniu stanu ekologicznego, ilościowego i stanu chemicznego ww. wód. Jak wyjaśniono w uzupełnieniu dokumentacji, przedsiębiorca nie wprowadza do środowiska wodno-gruntowego ścieków, ani żadnych substancji niebezpiecznych, a ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem polega na zapewnieniu równowagi pomiędzy poborem, a zasilaniem wód (obieg zamknięty). Źłoże jest naturalnie zawodnione. Wydobywanie kopaliny prowadzone będzie sprzętem pływającym, sprawnym, w dobrym stanie technicznym spod lustra wody, bez pompowania wody, tj. sztucznego obniżania poziomu wody w zbiornikach eksploatacyjnych. Woda do celów przeróbki kopaliny krążyć będzie w obiegu zamkniętym. Do wyrobiska górniczego trafiają tylko drobne frakcje ilaste powstałe przy płukaniu wydobytej kopaliny, będące elementem rekultywacji przyszłego zbiornika poeksploatacyjnego. Działalność Spółki umożliwi też osiągnięcie celów środowiskowych dla obszarów chronionych poprzez zwiększenie powierzchni siedlisk. W wyniku wydobywania kopaliny i rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych, powstanie zbiornik wodny z przybrzeżną roślinnością szuwarową. Powstały zbiornik wypełniony będzie wodą przez cały rok, stając się tym samym miejscem żerowania i bytowania fauny wodno-błotnej.

Mając na względzie charakter i skalę oddziaływania przedsięwzięcia, zastosowane rozwiązania i technologie, przy założeniu realizacji określonych działań minimalizujących wpływ oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym elementy jakości i ilości wód, nie stwierdzono prawdopodobieństwa oddziaływania na pozostające w zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia jednolite części wód, w zakresie stwarzającym zagrożenie dla realizacji celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 59 oraz art. 61 ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478), a określonych dla tych części wód w "Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry", przyjętym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 335). Przygotowanie terenu pod eksploatację spowoduje konieczność usunięcia 6 szt. drzew gatunku olsza, sosna i topola. Drzewa te rosną przy parkingu, zapleczu socjalno-bytowym i zakładzie przerobczym. Ponadto na terenie inwestycji znajdują się również pojedyncze młode drzewka z gatunku robinia akacjowa, których usunięcie nie wymaga zezwolenia. W pkt II.1. postanowienia wskazano termin prowadzenia wycinki zadrzewienia poza okresem lęgowym ptaków, (który przypada od 1 marca do 15 października), czyli od 16 października do końca lutego. Jednakże, mając na uwadze informacje zawarte w przedłożonych dokumentach oraz skalę wycinki, tut. organ uznał, że w tym przypadku możliwe jest dokładne skontrolowanie tych drzew przez nadzór ornitologiczny, pod kątem występowania siedlisk gatunków zwierząt chronionych. Drzewa te będą mogły zostać usunięte po wykluczeniu przez ornitologa możliwości występowania w obrębie tych drzew gniazd ptasich oraz innych siedlisk zwierząt chronionych. Kontrolę zajęcia siedlisk przeprowadzić należy nie wcześniej niż 3 dni przed rozpoczęciem prac. W KIP wskazano, iż w obrębie wytypowanych do wycinki drzew aktualnie brak jest siedlisk fauny takich jak dziuple i gniazda. Uznano również, że lokalizacja drzew w terenie antropogenicznie przekształconym jest mało atrakcyjny dla bytowania zwierząt. Ponadto autorzy KIP nie stwierdzili potrzeby zabezpieczenia drzew nieprzeznaczonych do wycinki, ponieważ zlokalizowane są one w granicach filara od rzeki Odry oraz pasów ochronnych, w których nie będzie prowadzone wydobywanie złoża.

Sąsiedztwo terenów podmokłych, stawów i cieków, a także obszarów Natura 2000 związane jest z

obecnością zwierząt w obrębie złoża, w trakcie prowadzenia eksploatacji (ptaki, płazy, ssaki). W KIP zaproponowano działania minimalizujące w stosunku do zwierząt, które przypadkowo mogą znaleźć się w terenie eksploatacji. Na wstępie wskazano, aby wszyscy pracownicy zostali przeszkoleni i poinformowani o sposobie postępowania w przypadku stwierdzenia na terenie budowy małych i średnich zwierząt. Następnie określono, aby wszelka roślinność zielna, została usunięta nie wcześniej niż 2 tygodnie przed rozpoczęciem robót ziemnych polegających na zdjęciu humusu. Prace te wskazano wykonać pod nadzorem zoologicznym, który uprzednio winien skontrolować teren pod kątem występowania chronionych gatunków zwierząt, w tym w szczególności ptaków czy płazów. W przypadku, gdy zwierzęta te zostaną stwierdzone, prace nakazano wstrzymać do czasu opuszczenia terenu przez te zwierzęta lub po ich przeniesieniu zgodnie z uzyskanymi wcześniej zezwoleniami na czynności podlegające zakazom. Warunek ten ograniczy niekorzystny wpływ inwestycji na ptaki w okresie lęgowym, w tym m.in. zakładanie gniazd na ziemi i w zieleni wysokiej (drzewa i krzewy, w tym podrostry), a także zminimalizuje negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia na płazy i drobne ssaki. W celu swobodnego przemieszczania się bezkręgowców po terenie inwestycji i nietworzenia bezwycięsowych pułapek nakazano wykonać skarpowanie wykopów, a także wstawienie do wykopów desek tworzących pomosty umożliwiające wydostanie się zwierząt (po stwierdzeniu występowania gatunków chronionych). Miejsca do zastosowania ww. działań minimalizujących wskazano wyznaczyć przez nadzór przyrodniczy zoologiczny.

Z kolei miejsca mogące stanowić pułapki dla płazów (wykopy, zagłębienia wypełnione wodą, zastoiska i zalewiska, koleiny) nakazano poddawać regularnym kontrolom. Zidentyfikowane w ww. miejscach osobniki, w tym dorosłe, formy rozwojowe i młodociane, będą przenoszone, pod nadzorem zoologa, poza teren prowadzonych prac, do stanowisk zastępczych biorąc pod uwagę możliwość ich przetrwania we właściwym stanie ochrony na nowym stanowisku, z uwzględnieniem czynników antropogenicznych. Ponieważ złożo eksploatowane będzie spod lustra wody w okresie od 15 marca do 1 lipca zakazano prowadzenia wydobywania złoża w rejonie płyczn, w strefach przybrzeżnych oraz w miejscach, gdzie głębokość wody nie przekroczy 1,5 m.

Z uzupełnienia KIP wynika, że Inwestor ma świadomość występowania chronionych ptaków w pionowych skarpach wyrobiska. Dodatkowo doszczegółowiono sposób postępowania ze skarpami wyrobiska, który opisano w uzupełnieniu dokumentacji. Dotyczy on ochrony ptaków zakładających nory lęgowe w pionowych skarpach wyrobisk górniczych (jaskółka brzegówka, zimorodek, żołą) i wskazuje, że jeżeli ptaki założą gniazdo w działającej kopalni piasku, jej eksploatacja w tym okresie może prowadzić do niszczenia gniazd i śmierci piskląt. Aby uniknąć tego, należy zadbać o właściwy kształt skarp. Te, które nie są planowane do użytkowania w okresie lęgowym ptaków (to jest od około 10 kwietnia do 1 września każdego roku), powinny pozostać w tym czasie strome (o nachyleniu powyżej 70 stopni), co umożliwi to ich zasiedlenie i wyprowadzenie lęgu. Natomiast miejsca przeznaczone w tym terminie do eksploatacji, powinny mieć łagodne nachylenie do max. 70 stopni, bez stromych, pionowych ścian (dotyczy to ścian eksploatacyjnych złóż, nadkładu i humusu). W takich miejscach ptaki nie będą chciały zakładać gniazd i nie pojawi się więc ryzyko ich zniszczenia lub co gorsza, śmierci młodych. Inwestor zadeklarował, że przed przystąpieniem do prac wydobywczych w terminie po 10 kwietnia do 1 września każdego roku, dokonywane będą oględziny skarp pod kątem ich zasiedlenia przez ptaki. W przypadku stwierdzenia obecności nor, czy kolonii lęgowych w skarpach, harmonogram robót zostanie dostosowany tak, aby umożliwić przeprowadzenie lęgów w terminie od ok. 10 kwietnia do 1 września każdego roku. W terenie zamierzenia zinwentaryzowano powierzchnię rdestowców wynoszącą łącznie ok. 550 m². Rdestowce w postaci skupisk zakrzewień stwierdzono głównie w granicach projektowanego pola A, na terenie zakładu przerobczego i pola magazynowego. Określono metodę eliminacji stwierdzonych w terenie przedsięwzięcia roślin inwazyjnych, które stanowią duże zagrożenie dla różnorodności biologicznej, skutecznie konkurując z rodzimą roślinnością i znacznie ją ograniczając, a w przypadku wielu gatunków uniemożliwiając ich regenerację. Rozprzestrzenianiu gatunków obcych sprzyjają wszelkie zaburzenia zachodzące w środowisku: prace ziemne, a także wyrzucanie całych roślin lub ich fragmentów. Narzucony przez tut. Organ warunek dot. eliminacji roślin inwazyjnych stanowi doszczegółowienie informacji wskazanej przez autora KIP który podał, że likwidacja ww. roślinności nastąpi poprzez mechaniczne usunięcie rdestowców wraz z korzeniami przed okresem ich kwitnienia, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska: <https://www.gov.pl/web/gdos/inwazyjne-gatunki-obce3>, dotyczącymi zwalczania rdestowców. Jednocześnie dla nadzoru botanicznego na etapie realizacji zamierzenia narzucony został obowiązek kontroli terenu inwestycji, pod kątem występowania gatunków roślin inwazyjnych. Określono nadzór przyrodniczy z podziałem na specjalistów z zakresu botaniki i zoologii, a także ustalono obowiązki przewidziane dla tych specjalistów.

na środowisko dla ww. przedsięwzięcia.

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy tut. organ i przychylił się do opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, Dyrektora Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Gliwicach, o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia.

Organ kwalifikując przedsięwzięcie kierował się kryteriami środowiskowymi wskazanymi w art. 63 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Wójt Gminy Gorzyce orzekając o odstąpieniu od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko ww. przedsięwzięcia uwzględnił łącznie wszystkie uwarunkowania zawarte w art. 63 cyt. wyżej ustawy.

Charakterystyka przedsięwzięcia stanowi załącznik do niniejszej decyzji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach, za pośrednictwem Wójta Gminy Gorzyce w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia (art. 127 § 1 i 2 i art. 129 § 1 i 2 Kpa). Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu, a wniesienie odwołania w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji (art. 130 § 1 i 2 Kpa).

Decyzja podlega wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia odwołania, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia odwołania (art. 130 § 4 Kpa).

Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z art. 72 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, dołącza

się do wniosku o wydanie decyzji, o których mowa w ust. 1 oraz zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1a.

Załączniki:

1. Charakterystyka przedsięwzięcia

Otrzymują:

Strony postępowania wg wykazu

Do wiadomości:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, 40-127 Katowice, Plac Grunwaldzki 8-10,
2. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Gliwicach 44-100 Gliwice, ul. Robotnicza 2.

WÓJT GMINY
Daniel Makubczyk

Charakterystyka przedsięwzięcia

Przedsięwzięcie polega na wydobywaniu kopaliny z części udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego "Lubomia X" w projektowanym polu A i w Polu B.

Przedsięwzięcie obejmuje działki: 156/9; 135; 165/134; 177/134; 496/131; 208/132; 178/134; 101/10; 102/10; 145/10; 148/10; 149/10; 104/10; 143/10; 144/10; 107/10; 108/10; 110/10; 112/10; 146/10; 147/10; 106/10; 109/10; 111/10; 77/16; 78/16; 79/16; 81/16; 75/16; 163/16; 76/16; 80/16; 82/16; 83/16; 84/16; 114/16; 151/16; 150/16; 86/16. Zakłada się wielkość rocznego wydobycia w ilości około 20 tys do około 700 ty. ton. Działalność górnicza prowadzona będzie za pomocą tych samych maszyn i urządzeń pracujących obecnie na złożach "Lubomia III" i "Lubomia VIII".

Teren inwestycji zlokalizowany jest w południowej części zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny, na prawym brzegu rzeki Odry, którą wraz ze strefą przybrzeżną i jej bezpośrednim otoczeniem, od wnioskowanego obszaru oddziela droga dojazdowa do Zakładu - ZEK "Ligota Tworkowska". Dojazd do terenu przedsięwzięcia i funkcjonującego ZEK "Ligota Tworkowska" możliwy jest drogami publicznymi otaczającymi zbiornik przeciwpowodziowy, tj. od wschodu ulicą Brzeską, ulicą Graniczną prowadzącą od Raciborza oraz ulicą Ligoty Tworkowskiej przy Stawach Wielikąt; od południa z drogi wojewódzkiej 936, ulicą Stawową, ulicą Ligoty Tworkowskiej przy Stawach Wielikąt, a następnie przez przejazd drogowy na zaporze (wale) zbiornika, zachowaną drogą gminną wewnątrz zbiornika.

Dalsza działalność zwirowni na nowych działkach, nastąpi w sąsiedztwie już istniejącej kopalni. Inwestycja prowadzona będzie w tej samej technologii co obecnie, z wykorzystaniem wszystkich dostępnych maszyn i urządzeń oraz istniejącego zaplecza sprzętowego i socjalno-bytowego. W pełni wykorzystane zostanie również obecnie istniejące na terenie kopalni zaplecze administracyjno-socjalne, zbiornik paliw, zakład przeróbczy, a także drogi wewnątrzzakładowe, po których poruszać się będą pojazdy odbierające surowiec. Wierzchnia warstwa gleby (humus) o miąższości ok. 30 cm oraz masy nadkładu zalegające nad złożem zostaną zdjęte, przemieszczone na tymczasowe zwałowiska wzdłuż granic terenu inwestycji, a następnie wykorzystane do prac rekultywacyjnych np. formowania skarp, czy wypłykania dna wyrobiska. Miejsca zwałowania humusu zaproponowano w granicach 10 m pasów ochronnych od dróg, w południowej części pola A oraz w północnej części pola B. Inwestycja zlokalizowana jest w obszarze Natura 2000 Stawy Wielikąt i Las Tworkowski PLB240003 oraz w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Las koło Tworkowa PLH240040 (na zachód od granic przedsięwzięcia).

Eksploracja żwiru nie będzie wiązała się z generowaniem zagrożeń dla przedmiotów ochrony obszarów poprzez np.: niszczenie i degradację siedlisk ptaków na stawach, płoszeniem ptaków, uszczupleniem siedlisk takich jak: łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny.

W sąsiedztwie przedsięwzięcia przepływa rzeka Odra. Inwestor przewiduje utworzenie filara ochronnego od ww. rzeki o szerokości 50 m. Ponadto rejon inwestycji zlokalizowany jest na prawym brzegu rzeki Odry, którą wraz ze strefą przybrzeżną i jej bezpośrednim otoczeniem, od wnioskowanego obszaru rozdziela dodatkowo droga dojazdowa do Zakładu - ZEK "Ligota Tworkowska". Przedsiębiorca zaprojektuje również wymagany przepisami prawa, 10 m pas ochronny od ww. dróg wewnątrz zbiornika, w którym nie będzie prowadzone wydobycie złoża. W ramach rekultywacji założono pozostawienie nieregularnego dna i brzegów zbiornika, które w przyszłości zapewnią urozmaicenie dla wykorzystujących zbiornik gatunków zwierząt. Pas przybrzeżny wokół zbiornika obsadzony zostanie rodzimymi krzewami i drzewami, których dobór zostanie uwarunkowany przydatnością do warunków istniejących wokół zbiornika i potrzebą stabilizacji skarp. Ze względu na kształt obszaru przedsięwzięcia

oraz jego ograniczoną powierzchnię Inwestor nie przewiduje utworzenia na przyszłym zbiorniku poeksploatacyjnym wyspy/wysp, jako siedlisk/a gatunków ptaków wodno-błotnych. Ponadto wyjaśniono, że do utworzenia wyspy niezbędne są odpowiednie warunki techniczno-organizacyjne, odpowiednia ilość mas nadkładu zalegającego nad złożem oraz odpowiednie warunki geologiczno-górnictwa. Natomiast na północ od obszaru przedsięwzięcia, w odległości ok. 430 m znajduje się nasyp utworzony przez PGWWP, którego wystająca nad przewidywane lustro wody część ma powierzchnię ok. 0,28 ha (podstawa wyspy ok. 1 ha). Nasyp ten ma stanowić schronienie dla zwierząt w przypadku uruchomienia zbiornika przeciwpowodziowego. Nawiązując do powyższego określono, aby działania rekultywacyjne w kierunku wodnym były wykonane w sposób uwzględniający uwarunkowania przyrodnicze terenu eksploatacji. Zbiornik powyrobowiskowy należy ukształtować więc w sposób zapewniający nierównomierne dno i skarpy o łagodnym nachyleniu, które zapewnią swobodny dostęp zwierząt do wodopoju i stworzą schronienie dla organizmów w przypadku obniżenia poziomu zwierciadła wody. Ponadto wskazane jest, aby w ramach rekultywacji zagospodarować teren zbiorników przy wykorzystaniu rodzimych gatunków drzew i krzewów oraz roślinności zielnej lub pozostawić obszar eksploatacji do naturalnej sukcesji. Miejsca te po wykonanej rekultywacji zostaną czytelnie oznakowane i opisane w terenie.

Wody opadowe i roztopowe z terenu inwestycji nie będą ujmowane systemem kanalizacyjnym, lecz w sposób niezorganizowany będą spływały grawitacyjnie po terenie. Ścieki bytowe będą gromadzone w bezodpływowym zbiorniku (np. toalety przenośne) okresowo opróżnianym przez firmy zewnętrzne. Podejmowane będą następujące działania organizacyjno-technologiczne:

- eksploatacja złoża prowadzona będzie systemem odkrywkowym, wglębny, bez użycia materiałów wybuchowych, spod lustra wody,
- ścieki bytowe będą gromadzone w szczelnym zbiorniku bezodpływowym,
- w fazie realizacji jak i eksploatacji wykonywane będą codzienne przeglądy techniczne pojazdów i w razie zauważonych uszkodzeń (wycieków paliw, płynów eksploatacyjnych) podejmowane będą działania naprawcze,
- doraźne naprawy prowadzone będą na przygotowanym do tego celu miejscu na utwardzonym placu tankowanie pojazdów nie będzie odbywać się w wyrobisku górnictwa,
- w wyrobisku górnictwa nie będą magazynowane odpady oraz substancje niebezpieczne, mogące zanieczyścić grunt oraz wody powierzchniowe i podziemne,
- teren kopalni wyposażony będzie w sprzęt oraz środki chemiczne służące do neutralizacji środków ropopochodnych w sytuacjach awaryjnych, opracowane i wdrożone zostaną procedury postępowania na wypadek sytuacji awaryjnych: wycieku paliw, płynów eksploatacyjnych z pojazdów.

WÓJTA GMINY
Daniel Jakubczyk